ВІННИЦЬКИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА»

Кафедра реабілітаційних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Вінницького
соціально-економічного інституту
Університету «Україна»

_____Г.В. Давиденко
«_29_» ____08____2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 2.4 Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів (серцево-судинної системи, дихальної системи, органів травлення, хірургічних захворюваннях)

освітня програма Фізична терапія, ерготерапія
(назва освітньої програми)

освітнього ступеня магістр
(назва освітнього рівня)

галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність I7 Терапія та реабілітація
(шифр і назва спеціальності (тей))

Спеціалізація(ї) I7.01 Фізична терапія
(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Вінницький соціально-економічний інститут Університету «Україна»
(назва навчально-виховного підрозділу)

Вид освітньої компоненти: ___обов'язкова_____
Обсяг, кредитів: _5_____
у т.ч. на курсову роботу (проєкт): кредит ЄКТС (годин)
Форма підсумкового контролю: ____іспит_____

Вінниця 2026

Робоча програма Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів

(назва навчальної дисципліни)

для студентів за галуззю знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення та соціальне забезпечення,спеціальністю І7 Терапія та реабілітація
Спеціалізація(ї) І7.01 Фізична терапія .

« 28 _» 08 2025 року - 36 с.

Розробники:
Корчинський Володимир Станіславович – професор кафедри реабілітаційних технологій Вінницького соціально-економічного інституту

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Викладачі:
Корчинський Володимир Станіславович – професор кафедри реабілітаційних технологій Вінницького соціально-економічного інституту

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри реабілітаційних технологій Вінницького соціально-економічного інституту

Протокол від «27» серпня 2026 року, № 1

Завідувач кафедри
Реабілітаційних технологій _____Башинська О.І.___ _
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) Фізична терапія

(назва освітньої програми)

«20 » серпня 2026року

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи)
_____ Лєсніченко Н.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ
РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний рік	20___/20___	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри/циклової комісії				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри/голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою: https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=4111

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній/освітньо-професійний ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма здобуття освіти</td><td>заочна форма здобуття освіти</td></tr>
<tr><td>Загальний обсяг кредитів –5</td><td>Галузь знань
І Охорона здоров’я та соціальне забезпечення
(шифр і назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">Вид дисципліни
Обов’язкова_____
(загальноуніверситетська, обов’язкова чи за вибором здобувача освіти)</td></tr>
<tr><td>Загальний обсяг годин – 150</td><td>Спеціальність
Терапія та реабілітація
(шифр і назва)</td></tr>
<tr><td>Модулів –
Змістових модулів – 2</td><td>Спеціалізація
І7.01 Фізична терапія
(назва)</td><td colspan="2">Цикл підготовки
професійний
(загальний чи професійний)</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Індивідуальне науково-дослідне завдання реферат (назва)</td><td rowspan="5">Мова викладання, навчання та оцінювання:
українська
(назва)</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Тижневих годин для денної форми здобуття освіти:
аудиторних –4
самостійної роботи –8</td><td rowspan="9">Освітній/освітньо-професійний ступінь:
_магістр</td><td>16 год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Частка аудиторних занять становить:
для денної форми здобуття освіти – 31___%
для заочної форми здобуття освіти –____%</td><td>30 год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>104 год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Курсова робота (проєкт):</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид семестрового контролю:
іспит</td></tr>
</table>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування загальних та професійних компетенцій, у тому числі здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, ознайомити студентів з методами досліджень різних систем організму людини (серцево-судинної, нервової, нервово-м'язової, дихальної тощо), які використовуються у практиці фізичного терапевта, з різноманітними методами дослідження його функціонального стану та основними принципами організації і проведення занять з фізичної терапії сформувати у студентів систему знань щодо методів фізичної реабілітації при захворюваннях внутрішніх органів.

Завдання:

- дати теоретичні знання про основні нозології та методи фізичної реабілітації при захворюваннях внутрішніх органів;

- створити уявлення про сучасний стан захворюваності в світі і актуальність, показання та протипоказання до застосування різних методів фізичної реабілітації;
- дати змогу майбутнім фахівцям опанувати практичними навичками з методів фізичної реабілітації при захворюваннях внутрішніх органів,
- підготовити методологічно, професійно та морально-психологічно до діяльності в лікувальних, реабілітаційних та оздоровчих закладах різних форм власності;
- активізувати самостійну пізнавальну діяльність студентів.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати: **знати: -**

- загальну будову внутрішніх органів.
- основні захворювання серцево-судинної системи, органів дихання та принципи їх реабілітації;
- спеціальні методики дихальної гімнастики; кардіореабілітації;
- реабілітаційні заходи при гострій пневмонії, хронічних обструктивних хворобах легень, при бронхоектатичній хворобі, емфіземі легень, дифузному пневмосклерозі, абсцесі легень, хронічному обструктивному бронхіті, при ексудативному плевриті; серцевій недостатності;
- основні захворювання шлунково-кишкового тракту;
- методи фізичної реабілітації при гастритах і виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки, при дисфункціях кишківника і жовчовивідних шляхів, при захворюваннях гепатобіліарноїсистеми;
- реабілітаційні заходи при ожирінні, цукровому діабеті, подагрі, при захворюваннях суглобів; пієлонефриті, нирково-кам'яній хворобі;
- показання та протипоказання до застосування певних методів реабілітації при цих захворюваннях.

після завершення цього курсу студент буде вміти:

- проводити реабілітаційні заходи при захворюваннях внутрішніх органів (ішемічній хворобі серця, при гострій пневмонії, хронічних обструктивних хворобах легень, при бронхоектатичній хворобі, емфіземі легень, дифузному пневмосклерозі, абсцесі легень, хронічному обструктивному бронхіті, при ексудативному плевриті, при гастритах і виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки, при дисфункціях кишківника і жовчовивідних, при опущенні внутрішніх органів, при захворюваннях гепатобіліарної системи; ожирінні, цукровому діабеті, подагрі, при захворюваннях суглобів; пієлонефриті, нирково-кам'яній хворобі;
- володіти основними методами фізіотерапії;
- проводити заняття з лікувальної фізкультури, включаючи дихальну гімнастику, відповідно нозології та етапуреабілітації;
- застосовувати особливі прийоми масажу відповідно кожній нозології.

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	ЗК0,1	ЗК0,2	ЗК0,3	ЗК0,4	ЗК0,5	ЗК0,6	ЗК0,7
ОК	+	+	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	СК0,1	СК0,2	СК0,3	СК0,4	СК0,5	СК0,6	СК07	СК08	СК09	СК11
ОК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми»

	РН 0 1	РН 03	ПР 05	ПР 06	ПР 07	ПР 08	ПР 09	ПР 10	ПР 11	ПР 12	ПР 13	ПР 14	ПР 15
ОК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Змістовний модуль 1.
Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної і дихальної системи.

Тема 1. Кардіореабілітація – сучасний стан.

Поняття про основні захворювання серцево-судинної системи та сприяючі їм чинники. Клінічні прояви захворювань органів серцево-судинної системи . Кардіореабілітація, мета, завдання, засоби.Методики кардіотренування.

Тема 2. Фізична терапія при ішемічній хворобі серця. Етіологія і патогенез ІХС. Сучасна класифікація ІХС. Клінічні форми ІХС. Методи діагностики. Сучасна система фізичної реабілітації. Основні методи реабілітації та профілактики.

Тема 3. Фізична реабілітація хворих з пневмоніями, плевритами.

Пневмонія та її класифікація. Вогнищева та крупозна пневмонії – етіологія, клініка, шляхи проникнення інфекцій. Методи реабілітації на стаціонарному та післялікарняному етапах. Різні рухові режими. Протипоказання. Відмінність хронічної пневмонії від гострої. ЇЇ етіологія, патогенез, клініка (стадії хронічної пневмонії). Основні методи реабілітації та протипоказання. Плеврит, його класифікація, етіологія, клініка. Фізична реабілітація при ексудативному плевриті відповідно до періодів та рухових режимів.

Тема 4. Фізична реабілітація хворих із ХНЗЛ та бронхіальною астмою.

Поняття про хронічні неспецифічні захворювання легень (ХНЗЛ). Етіологія, патогенез, клініка та основні методи фізичної реабілітації і протипоказання при хронічному бронхіті, бронхоектатичній хворобі, абсцесі легень. Емфізема легень та її класифікація. Етіологія, клініка (стадії емфіземи легень). Спеціальні задачі ЛФК та її методика при емфіземі. Пневмосклероз. Основні методи реабілітації та їх особливості відповідно до рухових режимів. Бронхіальна астма. Етіологія, патогенез (екзо-, ендо- алергени інфекційної та неінфекційної природи), клініка. Основні методи фізичної реабілітації, їх особливості та протипоказання. Зупинення нападу задухи засобами ЛФК.

Змістовий модуль 2.
Фізична реабілітація при захворюваннях органів черевної порожнини, ендокринній патології та обміну речовин.

Тема 5. Фізична реабілітація при захворюваннях шлунково-кишкового тракту .

Основні захворювання ШКТ, причини їх виникнення, клінічні прояви та роль вищої нервової діяльності. Дієти та їх розподіл за номерами (столами). Форми гострого та хронічного гастритів. Основні методи фізичної реабілітації відповідно до періодів та рухових режимів, протипоказання до них. Виразкова хвороба, як поліетіологічне захворювання, клініка виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки. Основні методи фізичної реабілітації відповідно до періодів та рухових режимів та протипоказання до них. Дієтичне харчування. Психотерапія. Функції печінки в нормі і патології. Хронічний гепатит – етіологія,

клініка. Основні методи фізичної реабілітації: дієтотерапія, бальнеотерапія, кінезітерапія, та механізм їх впливу на печінку. Санаторно-курортне лікування.

Тема 6. Фізична реабілітація при захворюваннях сечостатевої системи.

Гострі та хронічні захворювання сечостатевої системи. Етіологія, патогенез, прояви. Комплексна реабілітація хворих з хронічною нирковою недостатністю. Раціональне харчування при хронічній хворобі нирок.

Тема 7. Фізична реабілітація при порушеннях обміну речовин.

Характеристика хвороб, що викликані порушенням обміну речовин. Види форми і ступені ожиріння. Вплив ожиріння на системи і органи. Завдання фізичної реабілітації при ожирінні. Особливості харчування, лікувальної фізкультури при метаболічному синдромі. Лікувальний масаж і водні процедури при ожирінні. Фізична реабілітація при подагрі. Самомасаж, лікувальна фізкультура при системних захворюваннях сполучної тканини.

Тема 8. Фізична реабілітація при ендокринній патології.

Етіологія, патогенез, клініка, класифікація цукрового. Періоди та особливості перебігу цукрового діабету I та II типів. Комплексне лікування цукрового діабету. Діабетична стопа, методи запобігання. Застосування основних методів фізичної реабілітації при відновленні хворих на цукровий діабет. Профілактика цукрового діабету.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передує цій дисципліні: анатомія людини, фізіологія людини, вікова анатомія та фізіологія людини, основи клінічної патології, лікувальна фізкультура, лікувальний масаж, фізіотерапія.

Міжпредметні зв'язки: фізична реабілітація при захворюваннях опорно-рухового апарату, масаж, фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання, методи обстеження та контролю у фізичній терапії

4.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна						
		у тому числі							у тому числі						
		л.	сем.	пр.	лаб.	інд.			л.	сем.	пр.	лаб.	інд.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Змістовний модуль 1. Фізична реабілітація при захворюваннях ссс і дихальної системи.															
Тема 1. Кардіореабілітація.	19	2	-	4	–	–	13	-	-	–	-	–	–	-	**АР:** опитування **СР:** письмове завдання для самостійного опрацювання **ІР:** огляд
Тема 2. Фізична терапія при ІХС.	19	2	-	4	–	–	13	-	-	–	-	–	–	-	**АР:** опитування **СР:** письмове завдання для самостійного опрацювання **ІР:** підготовка та проведення презентації
Тема 3. Фізична реабілітація хворих з пневмоніями.	19	2	-	4	–	–	13	-	-	–	-	–	–	-	**АР:** опитування **СР:** письмове завдання для самостійного опрацювання **ІР:** підготовка та проведення презентації
Тема 4. Фізична реабілітація хворих із ХНЗЛ та бронхіальною астмою.	19	2	-	4	–	–	13	-	-	–	-	–	–	-	**АР:** опитування **СР:** письмове завдання для самостійного опрацювання **ІР:** складання кросворду
Модульний контроль		–	–	–	–		–	-	–	–	–	–	-	–	
Разом за змістовим модулем 1	**76**	**8**	**-**	**16**	**–**		**52**	**-**	**-**	**-**	**–**	**–**	**-**	**-**	
Змістовий модуль 2-3 Фізична реабілітація при захворюваннях органів черевної порожнини ендокринній патології та обміну речовин.															

Тема 5. Фізична реабілітація при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.	19	2	-	4	–	–	13	-	-	–	-	–	–	-	**АР:** опитування **СР:** письмове завдання для самостійного опрацювання **ІР:** огляд
Тема 6. Фізична реабілітація при захворюваннях сечостатевої системи.	19	2	-	4	-	-	13	-	-	–	-	–	-	-	**АР:** опитування **СР:** письмове завдання для самостійного опрацювання **ІР:** підготовка та проведення презентації
Тема 7. Фізична реабілітація при порушеннях обміну речовин.	17	2	–	2	-	-	13	-	-	–	-	–	-	-	**АР:** опитування **СР:** письмове завдання для самостійне опрацювання **ІР:** підготовка та проведення презентації **АР:** опитування **СР:** письмове завдання для самостійне опрацювання **ІР:** підготовка та проведення презента
Тема 8. Фізична реабілітація при ендокринній патології.	19	2	-	4	–	–	13	-	-	–	-	–	–	-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модульний контроль		–	-	–	–		–	-	–	–	–	–	-	–	
Разом за змістовим модулем 2	**74**	**8**	**-**	**14**	**–**		**52**	**-**	**-**	**-**	**–**	**–**	**-**	**-**	
Усього годин	**150**	**16**	**-**	**30**	**–**		**104**	**-**	**-**	**-**	**–**	**–**	**-**	**-**	
ІНДЗ	10	–	–	–	–		–	-	–	–	–	–	-	–	ІНДЗ: реферат
Усього годин	**150**	**16**	**-**	**30**	–		**104**	**-**	**-**	**-**	**–**	**–**	**-**	**-**	

Примітки. *1. Слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення. 2. АР – аудиторна робота, СР – самостійна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання. 3. Можуть застосовуватися такі форми і методи контролю знань, як опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, реферат, співбесіда, огляд додаткової літератури, підготовка та проведення презентації, складання кросворду за основними термінами теми, контрольна робота, письмове тестування, експрес-тестування, комп'ютерне тестування тощо, а також наведені в розділі ІІ таблиці пункту 11.1*

4.2.1. Тематичний план

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни _____

Разом:150_____**год**, лекції –16_____год, семінарські заняття – 30_____год, індивідуальні заняття –_____год, самостійна робота – _104____ год, підсумковий контроль –_____год

Модулі	**Змістовний модуль 1** Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної і дихальної системи				**Змістовний модуль 2** Фізична реабілітація при захворюваннях органів черевної порожнини ендокринній патології			
Назва модуля								
Кількість балів за модуль	18 балів				20 балів			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Кардіореабілітація.	. Фізична терапія при ІХС.	. Фізична реабілітація хворих з пневмоніями.	Фізична реабілітація хворих із ХНЗЛ та бронхіальною астмою	Фізична реабілітація при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.	Фізична реабілітація при захворюваннях сечостатевої системи	. Фізична реабілітація при порушеннях обміну речовин.	. Фізична реабілітація при ендокринній патології.
	1 бал	**1 бал**	**1 бал**	**1 бал**	**1 бал**	**1бал**	**1 бал**	**1 бал**
Практичні	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**

Теми практичних занять	Кардіореабілітація..	. Фізична терапія при ІХС. .	. Фізична реабілітація хворих з пневмоніями.	Фізична реабілітація хворих із ХНЗЛ та бронхіальною астмою	Фізична реабілітація при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.	Фізична реабілітація при захворюваннях сечостатевої системи	. Фізична реабілітація при порушеннях обміну речовин .	. . Фізична реабілітація при ендокринній патології
	4бали	**4бали**	**4 бали**	**4 бали**	**4 бали**	**2бали**	**2бали**	**2бали**
Самостійна робота	**2 бали**	**2бали**	**2бали**	**2 бали**	**2бали**	**2бали**	**2 бали**	**2бали**
ІНДЗ	20 балів							
Види поточного контролю	Модульні контрольні роботи							
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)							

4.3. Форми організації занять

4.3.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	**Тема 1.** Кардіореабілітація.	4
2	**Тема 2**. Фізична терапія при ІХС.	4
3	**Тема 3.** Фізична реабілітація хворих з пневмоніями.	4
4	**Тема 4.** Фізична реабілітація хворих із ХНЗЛ та бронхіальною астмою.	4
5	**Тема 5.** Фізична реабілітація при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.	4
6	**Тема 6.** Фізична реабілітація при захворюваннях сечостатевої системи.	4
7	**Тема 7.** Фізична реабілітація при порушеннях обміну речовин.	2
8	**Тема 8.** Фізична реабілітація при ендокринній патології	4
Разом		**30**

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
54 – 60 та більше	*відмінно*	**5**	**A**	*відмінно*
45 – 53	*добре*	**4**	**BC**	*добре*
36 – 44	*задовільно*	**3**	**DE**	*задовільно*
21 – 35	*незадовільно*	**2**	**FX**	*незадовільно з можливістю повторного складання*
1 – 20		**2**	**F**	*незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни*

4.3.5. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проєкт)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання здобувачем освіти ІНДР прилюдним захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом (**2 бали**);
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який здобувач освіти розробив самостійно (**3 бали**);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**3 бали**);
- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (**2 бали**);
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (**3 бали**);
- ✓ дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**5 балів**);
- ✓ проходження додаткового(-их) курсу(-ів) (неформальна освіта) з тематики дисципліни (5 балів за один, 15 – за всі);
- ✓ дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **15 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

. Загальні принципи і методики кардіотренування.

1. Фізіотерапія «в домашніх умовах» при захворюваннях легень.
2. Аутогенне тренування, як компонент реабілітаційного комплексу при захворюваннях внутрішніх органів.
3. Методи мотиваційного формування в реабілітації підлітків, які часто хворіють на гострі респіраторні захворювання.
4. Зняти короткометражний відеофільм «Дихальна гімнастика».
5. Індивідуалізована фізична реабілітація при хронічних неспецифічних захворюваннях легень.
6. Профілактика запальних процесів верхніх дихальних шляхів.

7. Механотерапія при запальних процесах плеври. Покази та протипокази.
8. Гідрокінезотерапія в реабілітаційних комплексах захворювань внутрішніх органів.
9. Особливості динамічної пропріоцептивної корекції варіантів бронхоспастичного синдрому.
10. Особливості фізичної реабілітації при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.
11. Реабілітаційний комплекс при виразковій хворобі шлунка і 12-палої кишки.
12. Реабілітація хворих із захворюваннями товстого кишківника на другому, третьому і четвертому етапах.
13. Етіологія, патогенез, клініка, особливість фізичної реабілітації при цукровому діабеті I типу.
14. Етіологія, патогенез, клініка, особливість фізичної реабілітації при цукровому діабеті II типу.
15. Особливості фізичної реабілітації при порушеному обміні речовин.
16. Подагра. Особливості фізичної реабілітації. Покази. Протипокази.
17. Фізична реабілітація осіб літнього віку з ураженням простати.
18. Фізична реабілітація при дізуричних розладах.
19. Фізична реабілітація при захворюваннях суглобів.
20. Фізична реабілітація осіб з хворобою Базеда. Етіологія. Патогенез. Клініка. Фізична реабілітація.
21. Реабілітаційний комплекс при ускладненнях цукрового діабету.
22. Ожиріння. Види, ступені, принципи підбору лікувальної гімнастики.
23. Особливості фізичної реабілітації при захворюваннях ендокринних залоз.
24. Фізична реабілітація осіб із гіпопітуїтаризмом.
25. Застосування засобів фізичної реабілітації при гіпотиреозі.
26. Поняття ентеропатії. Раціональне харчування, фіто- та фізіотерапія.
27. Особливості фізичної реабілітації при захворюваннях сечо-статевої системи.
28. Фізична, психічна та соціальна реабілітація хворих з хронічною недостатністю нирок.
29. Профілактика захворювань серцево-судинної системи.

Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	3 бали
2.	Складання плану реферату	2 бали
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	5 балів
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	3 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	4 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	3 бали
	Разом	**20 балів**

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
18 – 20 та більше	відмінно	5	A	відмінно
15 – 17	добре	4	BC	добре
10 – 15	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 9	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.6. Теми самостійної роботи здобувачів освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	**Тема 1.** Кардіореабілітація.	13
2	**Тема 2**. Фізична терапія при ІХС.	13
3	**Тема 3.** Фізична реабілітація хворих з пневмоніями.	13
4	**Тема 4.** Фізична реабілітація хворих із ХНЗЛ та бронхіальною астмою.	13
5	**Тема 5.** Фізична реабілітація при захворюваннях шлунково-кишкового	13
6	**Тема 6.** Фізична реабілітація при захворюваннях сечостатевої системи.	13
7	**Тема 7.** Фізична реабілітація при порушеннях обміну речовин.	13
8	**Тема 8.** Фізична реабілітація при ендокринній патології	13
Підсумкова		
9	ІНДЗ	
Разом		**104**

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної і дихальної системи			
Тема 1. Кардіореабілітація.	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	I-II
Тема 2. Фізична терапія при ІХС.	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	III-IV
Тема 3. Фізична реабілітація хворих з пневмоніями.	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	V
Тема 4. Фізична реабілітація хворих із ХНЗЛ та бронхіальною астмою.	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття	2	VI VII -

Всього: 58 год.	*Всього: 8балів*		
Змістовий модуль 2 Фізична реабілітація при захворюваннях органів черевної порожнини, ендокринній патології та обміну речовин.			
Тема 5. Фізична реабілітація при захворюваннях шлунково-кишкового	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	VIII-IX
Тема 6. Фізична реабілітація при захворюваннях сечостатевої системи.	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	X-XI
Тема 7. Фізична реабілітація при порушеннях обміну речовин.	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XII- XIV
Тема 8. Фізична реабілітація при ендокринній патології	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XIV
Підсумкова модульна контрольна робота	Тестування		XIV
Всього: 104год.	*Всього: 16 балів*		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: *4 год.*	Реферат	20	XV
Разом: 108 год.	***Разом: балів 36***		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– *словесні:* лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні:* вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотиваціїнавчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення,

переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод «вибуху», метод природних наслідків і трудовий метод.

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовується для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

- Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).
- Методика викладання навчальної освітньої компоненти — вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору, рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями слуху

Для здобувачів освіти з порушеннями слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має порушення слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення освітньої компоненти проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів

жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з порушеннями слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти не чують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовляння.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями опорно-рухового апарату

Здобувачі освіти з порушеннями опорно-рухового апарату, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з порушеннями опорно-рухового апарату навчатися без необхідності фізичного перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість

здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп'ютером через рухи очей чи голови).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Освітній компонент оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з ___2_____ модулів.
(прописом)

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною

шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із освітньої компоненти, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу освіти без повторного навчання за програмою відповідної освітньої компоненти.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		**Оцінка за національною шкалою**		**Оцінка за шкалою ECTS**	
		екзамен	**залік**		
90 – 100	*відмінно*	**5**	*зараховано*	A	*відмінно*
82 – 89	*добре*	**4**		**B**	*добре (дуже добре)*
75 – 81	*добре*	**4**		**C**	*добре*
64 – 74	*задовільно*	**3**		**D**	*задовільно*
60 – 63	*задовільно*	**3**		**E**	*задовільно (достатньо)*
35 – 59	*незадовільно*	**2**	*не зараховано*	**FX**	*незадовільно з можливістю повторного складання*
1 – 34	*незадовільно*	**2**		**F**	*незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни*

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль n	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
І. Обов'язкові							
1.1. Відвідування лекцій	1	**4**	**4**	**4**	**4**		
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	1						
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	10	**4**	**16**	**4**	**10**		
1.4. Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10						
1.5. Виконання завдань для самостійної роботи	10	**4**	**8**	**4**	**8**		
1.6. Виконання модульної роботи	25						
1.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	30						
	Разом	**12**	**28**	**-**	**22**	**-**	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 50							
ІІ. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5						
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5						
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5						
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10				**10**		
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5						
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5						
	Разом	**-**		**-**	**60**	**-**	
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ (ЗАЛІКУ)

1. «Недихальні» функції органів дихання.
2. Гострі та хронічні захворювання органів дихальної системи.
3. Клінічні прояви захворювань органів дихання.
4. Обґрунтування методів фізичної реабілітації при захворюваннях органів

дихання.
5. Види дихальної гімнастики та їх особливості.
6. Спеціальні методики лікувальної фізкультури при захворюваннях органів дихальної системи.
7. Фізіотерапія при захворюваннях легень.
8. Лікувальна фізкультура при гострих та хронічних захворюваннях легень.
9. Особливості масажу при бронхіальній астмі.
10. Комплекси лікувальної фізкультури при хронічних неспецифічних захворюваннях дихальних шляхів.
11. Дихальна гімнастика при хронічних бронхітах та бронхіальній астмі.
12. Фізіотерапія при захворюваннях при гострих та хронічних запаленнях дихальних шляхів.
13. Патогенез і клініка виразкової хвороби шлунку і 12-палої кишки.
14. Принципи харчування при захворюваннях ШКТ (шлунково-кишкового тракту).
15. Принципи масажу при захворюваннях ШКТ.
16. Методи фізіотерапії в гастроентерології.
17. Система сечовиділення і її патологія.
18. Принципи і чинники фізичної реабілітації при захворюваннях нирок.
19. Методи фізіотерапії і масажу в нефрології.
20. Комплекси лікувальної гімнастики при хронічному простатиті.
21. Обмін речовин і система його регуляції.
22. Правила дієтотерапії при різних видах ожиріння.
23. Харчування, масаж і лікувальна фізкультура при подагрі.
24. Цукровий діабет: види, їх відмінності у патогенезі і лікуванні.
25. Лікувальна фізкультура при метаболічному синдромі.
26. Гіпотіреоз – масаж, лікувальна фізкультура і фізіотерапія.
27. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях органів дихання
28. Охарактеризуйте варикозне розширення вен, фізична реабілітація.
29. Охаректеризуйте лікувальні рухові режими та засоби фізичної реабілітації на клінічному та постклінічному етапах реабілітації
30. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях органів травлення
31. Надайте характеристику реабілітації та вторинну профілактику виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки
32. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях органів видільної системи
33. Охарактеризуйте засоби фізичної реабілітації при пневмонії
34. Охарактеризуйте рухові режими та форми проведення занять при гіпотонічній хворобі
35. Обґрунтуйте клініко-фізіологічне застосування фізичних вправ при захворюваннях обміну речовин
36. Опишіть особливості фізичної реабілітації при бронхіальній астмі.
37. Опишіть особливості фізичної реабілітації при стенокардії
38. Охарактеризуйте методичні засади застосування комплексної фізичної

реабілітації при ожирінні

39. Опишіть профілактикц захворювань органів дихання. Вплив засобів фізичної реабілітації на дихальну систему
40. Опишіть рухові режими, реабілітаційні заходи і засоби при гастритах
41. Охарактеризуйте класифікацію дихальних вправ, які застосовуються в реабілітації, їх вплив на організм людини
42. Опишіть застосування засобів фізичної реабілітації при запальних захворюваннях судин
43. Охарактеризуйте основні засоби фізичної реабілітації на клінічному етапі при інфаркті міокарда
44. Опишіть особливості фізичної реабілітація та профілактики при подагрі
45. Опишіть завдання та засоби фізичної реабілітації при плевриті
46. Охарактеризуйте основні засоби та методика фізичної реабілітації при пневмонії
47. Опишіть механізми лікувального впливу фізичних вправ при захворюваннях органів травлення

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти на заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Сума	Залік*
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
Т 1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	не більше 100	Не більше 30

Т1, Т2 ... Т9 – теми змістових модулів.

*- залік складається у випадку, коли здобувач освіти не набрав необхідну кількість балів для автоматичного заліку, або ж хоче підвищити свій бал.

Оцінка за залік: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
25 – 30 та більше	відмінно	5	A	відмінно

20 – 24	добре	4	BC	добре
15 – 19	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 14	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ НА ЕКЗАМЕНІ

Поточне тестування та самостійна робота												**Разом**	**Підсумковий тест (екзамен)**	**Сума**
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
7	7	7	7	7	5	5	5					не більше 60	не більше 40	не більше 100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ
(за формою)

Форма

Відкритий міжнародний університет розвитку людини
„Україна” ,
Вінницький соціально-економічний інститут, кафедра
Соціальних технологій

Освітній/освітньо-професійний ступінь:
____магістр_____
Усі спеціальності/спеціальність _____
Семестр: осінній/весняний *(підкреслити)*
Навчальна дисципліна: фізична терапія при бойових травмах і ушкодженнях_____

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _1_____

1. Комплекси лікувальної гімнастики при ХОЗЛ.
2. Кардіореабілітація, показання та протипоказання.
3. Правила дієтотерапії при цукровому діабеті 2- типу.

Затверджено на засіданні кафедри/циклової комісії _реабілітаційних технологій_____
Протокол №_1_ від «_28__»_____20_25___року.
Завідувач кафедри/голова циклової комісії_____О. І. Башинська_____
_____
(підпис) (ПІБ)
Екзаменатор_____професор В. Корчинський_____
(підпис) (посада, ПІБ)

Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
36 – 40 та більше	*відмінно*	**5**	**A**	*відмінно*
30 – 35	*добре*	**4**	**BC**	*добре*
24 – 29	*задовільно*	**3**	**DE**	*задовільно*
14 – 23	*незадовільно*	**2**	**FX**	*незадовільно з можливістю повторного складання*
1 – 13		**2**	**F**	*незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни*

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. _Опорний конспект лекцій, Навчальний посібник.
2. Методичні розробки до практичних занять.
3. Методичні розробки до виконання самостійної роботи студентів.
4. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
5. Ілюстративні матеріали.
6. Глосарій по дисципліні.
7. Питання до модульного контролю.
8. Питання до екзамену.

Вказати, наприклад, опорний конспект лекцій; конспект; підручник; навчальний посібник; методичні вказівки; орієнтовну тематику реферативних досліджень, творчих робіт, повідомлень; нормативні документи; ілюстративні матеріали; збірки тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти; запитання і завдання до заліку; завдання для проведення комплексної контрольної роботи (ККР) тощо.

8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю

Перелік аудіо- і відеоматеріалів згідно з бібліографічним описом документів відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

https://www.youtube.com/watch?v=Vze_S_TwiAo
https://www.youtube.com/watch?v=12tEBiOvuk8
https://www.youtube.com/watch?v=NbXbln4ZWuY
https://www.youtube.com/watch?v=0hZQ0hVDPAM
https://www.youtube.com/watch?v=TCmXaxcI1vw
https://www.youtube.com/watch?v=IIlmeOu3qEw
https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=8nsn91JFgE
https://www.youtube.com/watch?v=FjWgLCI2gHQ
https://www.facebook.com/Rehabilitation.LH/videos/d41d8cd9/794250324751010https://www.youtube.com/watch?v=qDfuHQAAHyg
https://www.youtube.com/watch?v=fWG7Gh9kmvU

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей студентів з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для студентів із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із проблемами зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами,

надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;

- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

Для гуманітарних спеціальностей

Наприклад:

1. Приліпко І.Л. Культурно-історичний контекст сучасного літературного процесу : відеолекція [Електрон. ресурс] / І. Л. Приліпко. К. : Університет «Україна», 2010. 1 CD.

Для інженерних спеціальностей

Наприклад:
При проведенні лекцій та лабораторних робіт використовуються:
- комп'ютерні програми для моделювання роботи радіоелектронної апаратури (вказати програми);
- лабораторні стенди і макети (вказати назви стендів).

Мультимедійні матеріали

Опис згідно бібліографічним описом документів відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для здобувачів освіти із порушеннями слуху та опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із порушеннями зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

8.2. Глосарій
(термінологічний словник)

Анкілоз - відсутність рухів в суглобах.

Артрит - запальне захворювання суглобів.

Аксон – відросток нейрона, який проводить нервові імпульси.

Алергія – стан зміненої реактивності організму, який проявляється підвищеною чутливістю до повторного впливу яких-небудь речовин чи їхніх компонентів.

Амілоїдоз – патологічне відкладення в тканинах і органах білка амілоїду, що з часом призводить до порушення функції органу.

Асистолія – відсутність серцевих скорочень.

Ацидоз – зсув pH крові в кислу сторону.

Брадикардія – зниження частоти серцевих скорочень нижче 60 за хвилину.

Вправи з допомогою - ступінь активізації, коли частина наміченого руху виконується пасивно або з підтримкою, а частина - самостійно хворим.

Галенові препарати - фармакологічні або лікарські засоби, що є різними витяжками з лікарських рослин для внутрішнього чи зовнішнього застосування.

Гемодіаліз (штучна нирка) – метод, метою якого є заміщення функції нирки – виведення з крові токсичних сполук і шлаків.

Гепатомегалія – збільшення печінки в розмірах.

Гіпертонічний розчин – розчин, осмолярність якого вища, ніж осмолярність крові.

Гіповолемія – зменшення об’єму циркулюючої крові.

Гіпокапнія – зменшення кількості вуглекислого газу в крові.

Гіпоксія – кисневе голодування тканин.

Гіпотонічний розчин – розчин, осмолярність якого нижча, ніж осмолярність крові.

Гіпотонія – зниження артеріального тиску.

Детоксикація – виведення токсичних сполук з крові.

Екзогенний – зовнішній.

Ендогенний – внутрішній.

Ізотонічний розчин – розчин осмолярність якого дорівнює осмолярності крові.

Імуноглобуліни – білки, які забезпечують імунологічний захист організму.

Інтоксикація – отруєння організму токсичними сполуками екзогенного чи ендогенного походження.

Колапс – гостра судинна недостатність, яка супроводжується різким зниженням артеріального і венозного тиску.

Латеральний – бічний.

Лейкопенія – зниження кількості лейкоцитів в крові.

Лейкоцитоз – підвищення кількості лейкоцитів в крові.

Медіатори – біологічно-активні речовини, які забезпечують нейрогуморальну регуляція.

Моніторинг (життєво важливих функцій) – контроль.

Нейрогуморальна регуляція – забезпечення функціонування організму, шляхом гормональних і неврогенних впливів.

Непритомність – коротка втрата свідомості, зумовлена гострим і різким зниженням кровонаповнення судин головного мозку.

Парентерально – введення хімічних сполук, медикаментів тощо в організм через вену, артерію, м’яз та ін.

Перорально – введення хімічних сполук, медикаментів тощо в організм через шлунково-кишковий тракт.

Плазмаферез – виведення токсичних сполук з плазми.

Полікістоз – наявність багатьох порожнистих утворень, заповнених рідиною (кіст) в якому-небудь органі.

Рекреація - система заходів, пов'язана з використанням вільного часу людей для їх оздоровчої, культурно-ознайомчої і спортивної діяльності на спеціалізованих територіях, які розташовані поза їх постійним помешканням. Рекреація охоплює всі види відпочинку. Відновлення здоров'я і працездатності шляхом відпочинку на лоні природи, або під час туристичної поїздки з відвіданням національних парків, архітектурних пам'яток, музеїв.

Синусовий ритм – нормальний серцевий ритм з рівномірними ритмічними скороченнями частотою 60-80 ударів в хвилину.

Систолічний артеріальний тиск – тиск в кровоносних судинах у фазу систоли (серцевого скорочення).

Спленомегалія – збільшена селезінка.

Тахікардія – збільшення частоти серцевих скорочень більше 90 за хвилину.

Тахіпное – збільшення частоти дихальних рухів більше 20 за хвилину.

Тератогенний вплив – дія хімічних, фізичних, механічних та ін. Факторів на плід, які можуть спричинити порушення його розвитку.

Тромбоз – утворення організованих згустків крові (тромбів) в просвіті судин. Якщо тромби утворюються в артеріях, це може призвести до гангрени кінцівки чи змертвіння органу.

ШОЕ (швидкість осідання еритроцитів) – лабораторний показник, який зростає при збільшенні в’язкості крові або підвищенні кількості імуноглобулінів, які циркулюють в крові.

8.3. Рекомендована література

Список рекомендованої літератури (опис згідно з бібліографічним описом документів відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»).

Основна література

1. Григус І.М. *Фізична реабілітація в пульмонології: навчальний посібник*. Рівне: НУВГП, 2015. 258 с.
2. Івасик Н.О. *Фізична реабілітація при порушенні діяльності органівдихання: навчальний посібник* [для студентів вищих навчальних закладів фізкультурного профілю]. 2-ге вид. Львів: Український бестселер, 2009. 192 с.
3. Жарінов О.Й., Куць В.О., Тхор Н.В. *Навантажувальні проби в кардіології: навчальний посібник*. Київ: Медична світу, 2006. 89 с.
4. Горбась І.М. Профілактика хронічних неінфекційних захворювань – реальний шлях поліпшення демографічної ситуації в Україні // *Український кардіологічний журнал*. 2009. № 3. С. 6–10.
5. Мурза В.П. *Фізична реабілітація: навчальний посібник*. Київ: Олан, 2004. 559 с.
6. Мухін В.М. *Фізична реабілітація: підручник для студентів ВНЗ фізичного виховання і спорту*. Київ: Олімпійська література, 2005. 471 с.
7. Свінціцький А.С. *Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навчальний посібник*. Київ: Медицина, 2019. 1008 с.
8. Михалюк Є.Л., Резніченко Ю.Г. *Науково-доказова практична діяльність у фізичній реабілітації: підручник*. Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. 104 с.
9. Клапчук В.В., Дзяк Г.В., Муравов І.В. та ін. *Лікувальна фізкультура та спортивна медицина* / за ред. В.В. Клапчука, Г.В. Дзяка. Київ: Здоров'я, 1995. 312 с.
10. Ликів О.О., Середенко Л.П., Добровольська Н.О. *Лікувальна фізкультура при внутрішніх хворобах: практикум*. Донецьк: ДонДМУ, 2002. 163 с.
11. Мисула І.Р., Вакуленко Л.О., Швед М.І. та ін. *Медична та соціальна реабілітація: навчальний посібник*. Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. 402 с.
12. Мітченко О.І., Лутай М.І. *Дисліпідемії: діагностика, профілактика та лікування*. Київ: Четверта хвиля, 2007. 56 с.
13. *Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник* / за ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. Тернопіль: Укрмедкнига, 2018. 371 с.
14. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. *Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник*. Київ: Медицина, 2006. 248 с.
15. Швед М.І., Левицька Л.В. *Сучасні стратегії лікування та реабілітації хворих на інфаркт міокарда*. Київ: Медкнига, 2015. 152 с.
16. Швед М.І., Левицька Л.В. *Сучасні технології та методи кардіореабілітації*. Київ: Видавничий дім Медкнига, 2016. 144 с.

17. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. *Фізична реабілітація, спортивна медицина: національний підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів* / за ред. В.В. Абрамова, О.Л. Смирнової. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.

Допоміжна література

18. Dedieu N., Fernández L., Garrido–Lestache E. та ін. Effects of a Cardiac Rehabilitation Program in Patients with Congenital Heart Disease // *Open Journal of Internal Medicine*. 2014. № 4. С. 22–27.

19. Жарська Н. Застосування фізичної реабілітації у осіб з ішемічною хворобою серця у післялікарняному періоді // *Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту*. Львів, 2006. Вип. 10, т. 4, кн. 2. С. 50–53.

20. Івасик Н.О., Очеретна О.М., Чеховська М.Я. Засоби фізичної реабілітації в екстреній допомозі при порушенні ритму та провідності серця // *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ, 2013. С. 530–535.

21. Калініченко О.М. Керівні принципи аеробних вправ для серцево-судинної системи (9 питань про головне) // *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: зб. наук. пр.* / за ред. С.С.Єрмакова. Харків, 2005. № 23. С. 24–27.

22. Вадзюк С.Н. *Фізіологія зовнішнього дихання: методики обстеження, вікові особливості*. Тернопіль, 2001. 147 с.

23. Єфіменко П.Б. *Техніка та методика масажу*. Харків: ОВС, 2001. 199 с.

24. Калмиков С.А. Оцінка ефективності програми комплексної фізичної реабілітації для хворих на цукровий діабет II типу // *Медичні перспективи*. 2009. Т. XIV, № 2. С. 114–118.

25. Калмиков С.А. Сучасні підходи до використання засобів лікувальної фізичної культури в реабілітації хворих на цукровий діабет II типу // *Таврійський медико-біологічний вісник*. 2008. Т. 11, № 4 (44). С. 206–211.

Інформаційні ресурси

26. https://sites.google.com/site/reabilitacialifer/masaz

27. http://journals.uran.ua/index.php/1991-0177/article/view/56748

28. https://studfile.net/preview/5080311/page:9/

29. https://moz.gov.ua/article/health/jak-vijaviti-infarkt-i-scho-robiti-pri-sercevomu-napadi-komentue-ekspert

30. file://C:/Users/User/Downloads/90053-188925-1-PB.pdf

31. http://www.infiz.dp.ua/joomla/media/sport-visnik-pred/2015-01/2015-01-32.pdf

Статті викладача та здобувачів освіти

1. . **MODERN ASPECTS OF TRAINING OF PHYSICAL THERAPISTS СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ.** International periodic scientific journal .SWorld & D.A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov,Bulgaria.2025, Issue № 31.

8.4. Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. https://www.youtube.com/results?search_query
2. https://www.youtube.com/watch?v=O-l3yVa99b8
3. https://www.youtube.com/watch?v=Vze_S_TwiAo
4. https://www.youtube.com/watch?v=12tEBiOvuk8
5. https://www.youtube.com/watch?v=NbXbln4ZWuY
6. https://www.youtube.com/watch?v=dGXk28kC4l4
7. https://www.youtube.com/watch?v=sp3NkKWel4k
8. https://www.youtube.com/watch?v=WUaXu5W2-8g

https://neuro.kiev.ua/wp-content/uploads/Book_01.pdf

9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	**Наявне матеріально-технічне забезпечення**	**Необхідне матеріально-технічне забезпечення**
Лекція	кафедральний ноутбук	проектор, приміщення з доступом до Інтернету
Практичне заняття	наочні та роздаткові матеріали, переносна дошка з відривними листами паперу	спеціалізований кабінет
Модульний контроль	Доступ до мережі Інтернет	приміщення комп’ютерного класу №